

Federalis Bedarbēs Cenzas

Visos svetimų kalbų grupės yra kviečiamos prisidėti prie darbo, nuo lapkr. 16 d. iki 20 d., pilnam ir teisingam užrašymui bedarbių ir tų asmenų, kurie tik dalį laiko dirba. John D. Biggers, Prezidento Bedarbēs Cenzo Administratorius, prašė visų miestų mērus ir miestų viršininkus įsteigti "Mėro Komitetą" kiekvienoje apielinkėje, ir jis ypatingai prašė, kad atstovai svetimtųjų grupių būtų paskirti tarnauti tuose komitetuose ir kviečiami prisidėti prie to svarbaus darbo.

Bedarbēs Cenzas, kaip Kongreso specialiu aktu nutartas, yra luosnoringas ir nėra prievartinas. Nėra bausmių dėl neuzsiregistravimo, bet kadangi šitas nacionalis cenzas yra pirmas žingsnis gauti tikrą suškaitymą bedarbių, tikimasi, kad visi žmonės šioje šalyje matys pareigą raginti bedarbius ir žmones, kurie tik dalį laiko dirba, išpildyti šitas raportų korteles.

Pašto Departamentas išdalins Cenzo raportų korteles. Jos pasieks net 31 milijoną namų šioje šalyje lapkr. 16 d. ir 17 d. ir šias korteles privalo išpildyti bedarbiai ir sugražinti vietiniams pašto viršininkams prieš vidurnaktį lapkr. 20 d.

Tikima, kad yra daug svetimkalbių žmonių Suv. Valstijose, kurie nedirba arba tik dalį laiko dirba ir kad susiorganizavusios svetimkalbių grupės kiekviename mieste gali puikiai patarnauti prikaldinamos jų nedirbančius tautiečius atsakyti šituos cenzo klausimus. Yra tik 14 klausimų ant

kortelės ir tuos galima greitai ir tik keliais žodžiais atsakyti. Klausimai nėra asmeniškai ir valdžia neketina vartoti tas informacijas prieš kokį nors asmenį.

Dr. Biggers prašo visų svetimkalbių grupių, ypatingai tų, kurios organizuotos į fraternalias organizacijas, paaiškinti visiems savo nariams, savo susirinkimuose, raporto kortelių tikslą ir prašyti narius prikibinti savo nedirbančius draugus išpildyti kortele. Taipgi prašo pagelbėti "mėrų komitetus" kiekvienoje apielinkėje įsteigti kiekvienoje vietoje svetimkalbių sub-komitetus iš atstovų kiekvienos didesnės svetimkalbių grupės, ir prašo, kad tas komitetas būtų gatavas teikti pagelbos pašto viršininkams, ir kad jis pristatytų savo tautos žmonių kaipo vertėjus, kur tokie vertėjai būtų reikalingi paštuose nuo lapkričio 16 d. iki 20 d.

Žinomas psichologas, William Moulton Marston, buvęs profesorius Harvard universitete, prašauja "lyčių kovą" ir kad už 1,000 metų viską valdysiančios moterys, o vyras kaipo "bosas" visai išnyksias.

Už 100 metų prasidėsianti Amerikos matriarchija—moterų valdoma valstybė, bet tik psichologine, o ne fizine prasme. Už 500 metų prasidėsianti rimta "lyčių kova" ir už 1,000 metų moterys galutinai užvaldys šią šalį.

Bet juk ir dabar nors viską buk valdo vyras, bet vyrus valdo—moterys.

NORI REFORMUOTI MOKYKLAS

Mokyklų taryba siulo paversti dabartines augštesnes mokyklas daugiau amatinėmis mokyklomis, negu akademinėmis.

Mokyklų taryba paskelbė savo netikėtą planą reformavimui augštesnių mokyklų (high school), paverčiant jas daugiau amatų, negu abelno lavinimos mokyklomis.

Einant tuo planu, akademinį mokslų mokytoja būtų laipsniškai šalipami ir jų vieton statomi amatų mokytojai iki taip būtų pakeista bent pusė mokytojų. Tokis laipsniškas reformavimas mokyklų užtrukytų penkis metus.

Pasak mokyklų viršininko Johnson, mokyklas reformuoti verčia didelis industrių reikalavimas išlavintų amatininkų, kuomet raštinių darbininkų jau ir dabar yra didelis perviršis. Dabar gi esą baigę augštesnę mokyklą jaunuoliai nėra paruošiami jokiam darbui, ir baigę mokyklą negali rasti jokio tinkamo užsiėmimo.

Mokyklų tarybos pasiulytas planas šukelė nemažą audrą. Tėvai tų vaikų, kurie neišgali leisti savo vaikus į augštesnius mokslus, tam planui pritaria nes vaikai mokykloje išmoks praktiškų dalykų—amato ir išėję iš mokyklos galės susirasti sau darbą.

Bet tie, kurie norėtų savo vaikams suteikti augštesnį akademinį mokslą, kad paskui jų vaikai galėtų siektis augštesnio mokslo, tokiam mokyklų reformavimui nepritaria, nes kreipiant daugiau dėmesį amatams neišvengtinai nukentėtų abelnas vaikų išsilavinimas—akademinis mokslas ir baigę high school vaikai būtų toli neparuošti siek-

tis augštesnio mokslo—stoti kolegijas ir universitetus.

Bet mokyklų taryba tikrina, kad ir į tokius vaikus bus atkreipta dėmes ir tie vaikai, kurie pareikš norą stoti kolegijon, bus paliuosuoti nuo amatų mokinimos ir jiems bus duodamas reguliaris akademinis mokslų kursas.

Mokytojų unija betgi jau pareiškė griežtą pasipriešinimą planui. Ji puola mokyklų tarybą, kad ji norinti įvesti prusišką sistemą ir vaikus suvaryti į amatinės mokyklas, be jokios progos tiems vaikams pasiekti augštesnį mokslą. Bet apart šukamimų apie amerikinizmą, komunizmą ir fašizmą, mokytojų taryba jokių rimtesnių argumentų prieš tokį reformavimą mokyklų nepateikė. Išrodo, kad mokytojai daugiausia vaduojasi baimė netekti darbo.

Žinoma, mokyklų tarybos siūlymai turi savo trūkumų. Būtu gerai, kad visi vaikai galėtų pasiekti kiek galima augštesnį akademinį mokslą. Bet vistiek dabartinė padėtis yra reikalinga taisymo. Tik nedidele saujale baigusiu high school mokyklas vaikų patenka į kolegijas ir universitetus. Visi kiti gi nueina ieškotis darbo. Išėję iš mokyklos visai neparuošti jokiam darbui, jie negali užimti tik pačius prastiausius darbus, nereikalingus jokio išsilavinimo. O kadangi lokių darbų dabar yra mažai, tai tokiam jaunuoliui yra daug sunkiau susirasti darbą, negu nieko nesimokinuisiam amatininkui, o ir atlyginimas už jų darbą yra labai menkas. Todėl dabar bedarbių eilėse daugiausia užtikama baigusiu ne tik augštesnės, bet ir kolegijas jaunuolių.

Beje, yra privatinės amatų mokyklos, bet jos yra labai menkos, daug kainuoja ir vis tiek vaikų neparuošia, nes jų

712 žmonių areštuota už nešiojimąsi ginklo

Nuo sausio 1 d. iki pabaigos spalio mėn. Chicagoje buvo areštuota 712 žmonių už neteisėtą nešiojimąsi ginklo. Iš jų 463 buvo atvykę iš kitų miestų.

Iš suimtųjų 33 buvo baigę kolegijas, 223—high mokyklas, o 381 baigę tik pradinės mokyklas. Tarp suimtųjų buvo ir 25 moterys, kurių 24 buvo negrės. Iš viso negrų suimta 278.

Iš visų suimtųjų 215 turėjo policijos rekordą.

Bijosi kritikos

City klubui nuolatos kritikuojant del dabar netikusiai per taisomų gatvių, miesto taryba pasamdė du chemikus ir asfalto technologus prižiūrėti visą gatvių taisymui naudojamą asfaltą.

City klubas nuolatis nurodinėja, kad darbas prie pertaisomų gatvių dabar yra atliekamas labai prastai ir naudojamos yra prastos medžiagos, taip kad vos spėjus gatves pertaisyti, pertaisytose vietose tuojaus atsiranda naujos duobės. Nors miesto taryba ir tikrina, kad dabar pertaisomos gatvės darbas yra atliekamas labai gerai, visgi įširdo del klubo kritikos ir nutarė pasamdyti ekspertus prižiūrėti naudojamą gatvių taisymui medžiagą, nors tas miestui kainuos apie \$20,000 į metus.

vedėjams rupi ne paruošimas, bet tik pinigai. Gal būtų geriau, jei mokyklų taryba šale akademinis mokyklų įsteigtų ir amatų mokyklas, kurias galėtų lankyti jau baigę mokyklą jaunuoliai.

Suėmė verdant munšainą

KENSINGTON — Federaliniai agentams padarius krattą namuose 11541 Michigan Av., 350 galionų munšaino varytuvas ir 5,000 galionų munšaino raugo. Suimta vietoj gyvenanti Mrs. Mary Dalporte ir jos padejėjas John Bonato, 223 W. 118 St.

Plėšikai nušovė mėsininką

Joseph Filipowski, 47 m., 1316 N. Bell Ave., rastas nušautas savo mėsinėje 2461 Division St. Netoli gulėjo revolveris. Išpraždių buvo manyta, kad jis pats nusišovė iš nusiminimo del žmonos mirties, bet vėliau nuslavyta, kad jį veikiausia bus nužudę plėšikai, kuriems jis pasi-priešino.

GERIAUSIA DOVANA NAUJIENŲ PRENUMERATA

Tegul Kalėdų Diedukas užrašo jūsų šeimai arba jūsų draugams NAUJIENAS visiems metams.

Tai bus geriausia dovana iš visų dovanų. Jie džiaugsis šita dovana ne vieną dieną, bet šešias dienas į savaitę per visus metus.

Naujienos metams Chicagoje \$8.00
Kitur Suvienytose Valstijose ir Kanadoje \$5.00

ISPILDYKIT ŠITĄ KUPONĄ ŠIENDIEN

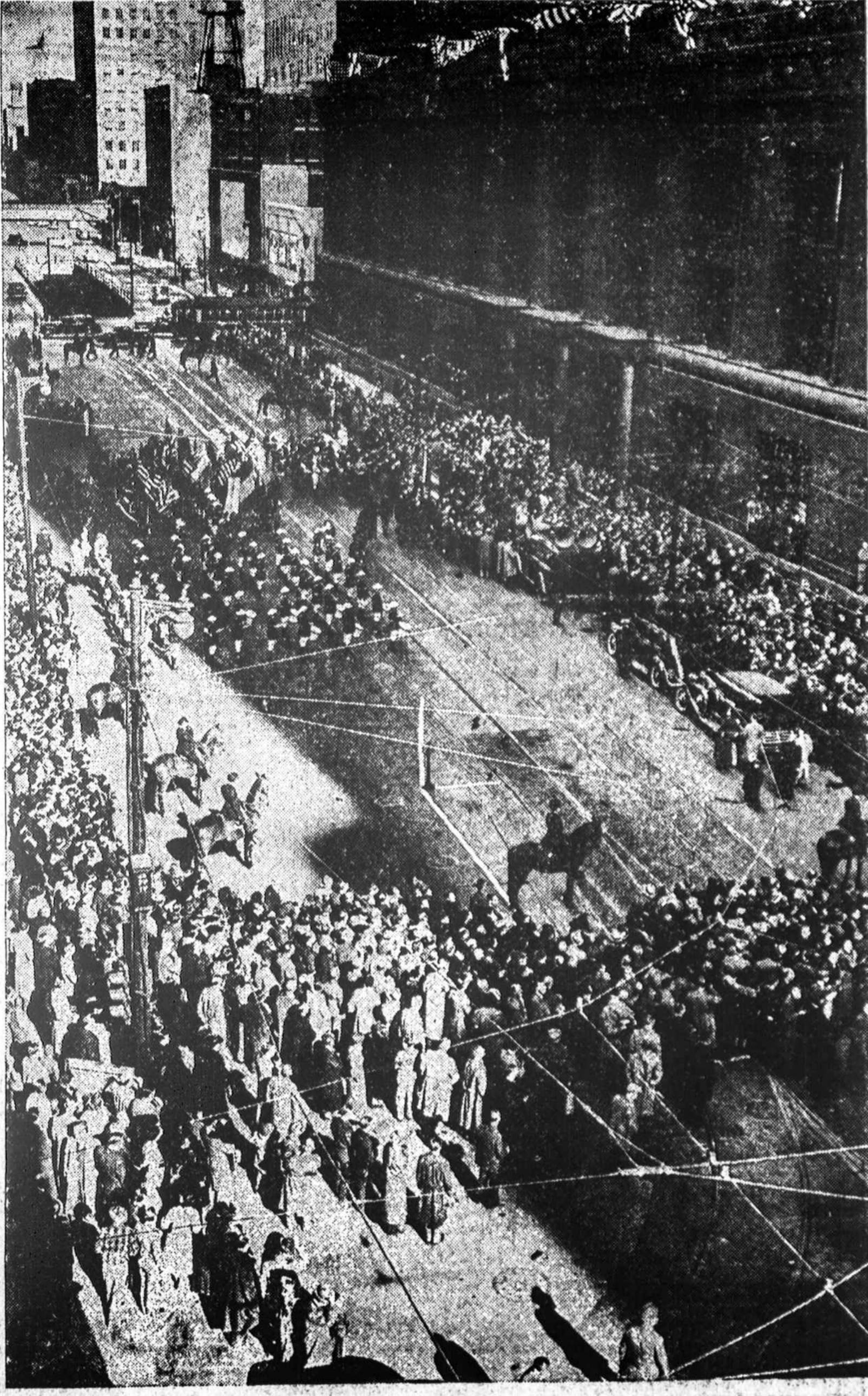
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street,
Chicago, Illinois.

Aš šia prisunčiu už Naujienų prenumeratą visiems metams. Pradėkit siuntinėti nuo _____ dienos šituo adresu:

Vardas _____

Adresas _____

PASAULINIAI NUOTYKIAI PAVEIKSLAIS

KARO-PALIAUBOS DIENOS PAMINĖJIMAS LAPKRIČIO 11 D., CHICAGOJE — KERTEJ-MADISON IR STATE GATVIŲ IR

—PRIE MIESTO SALES

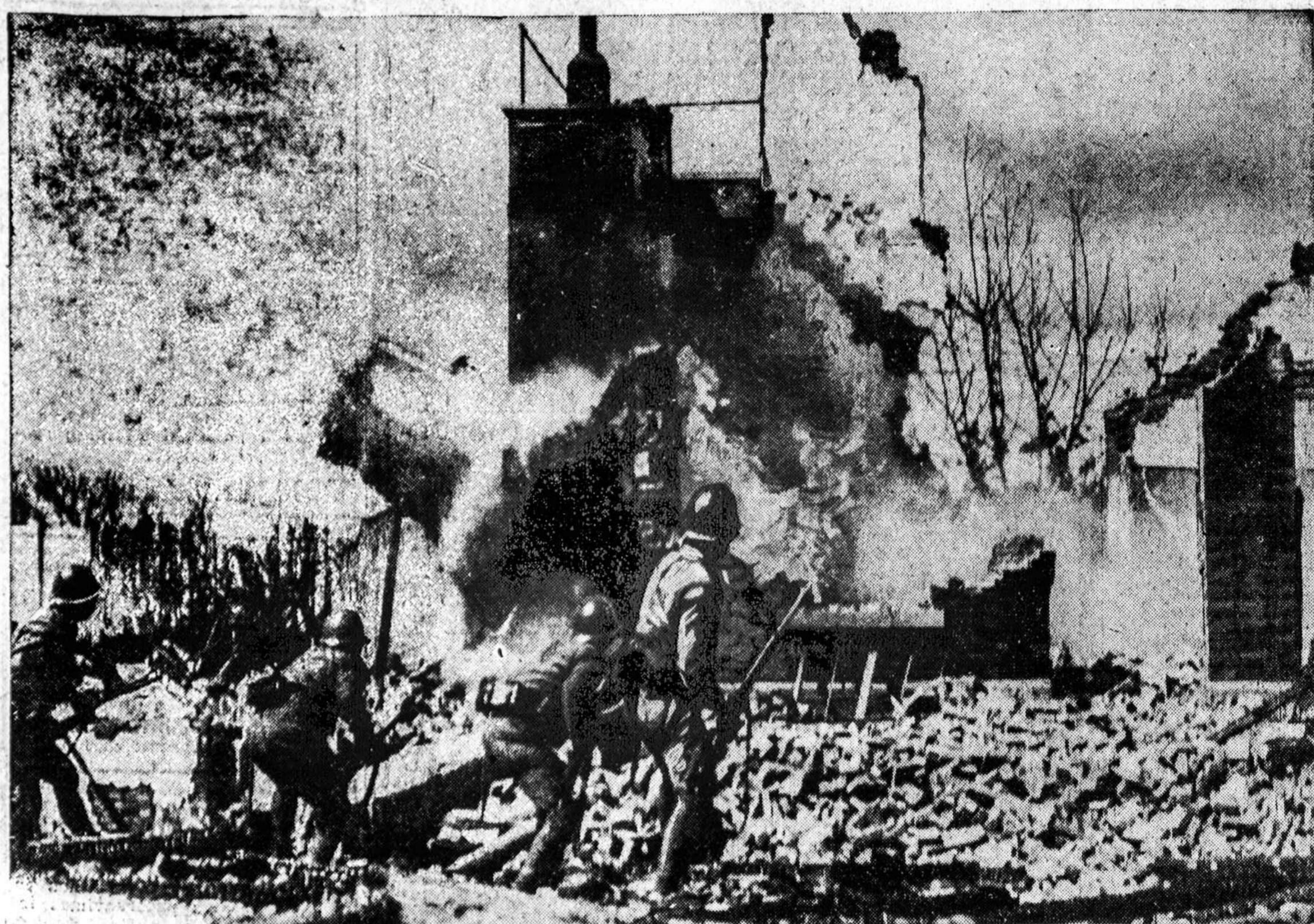

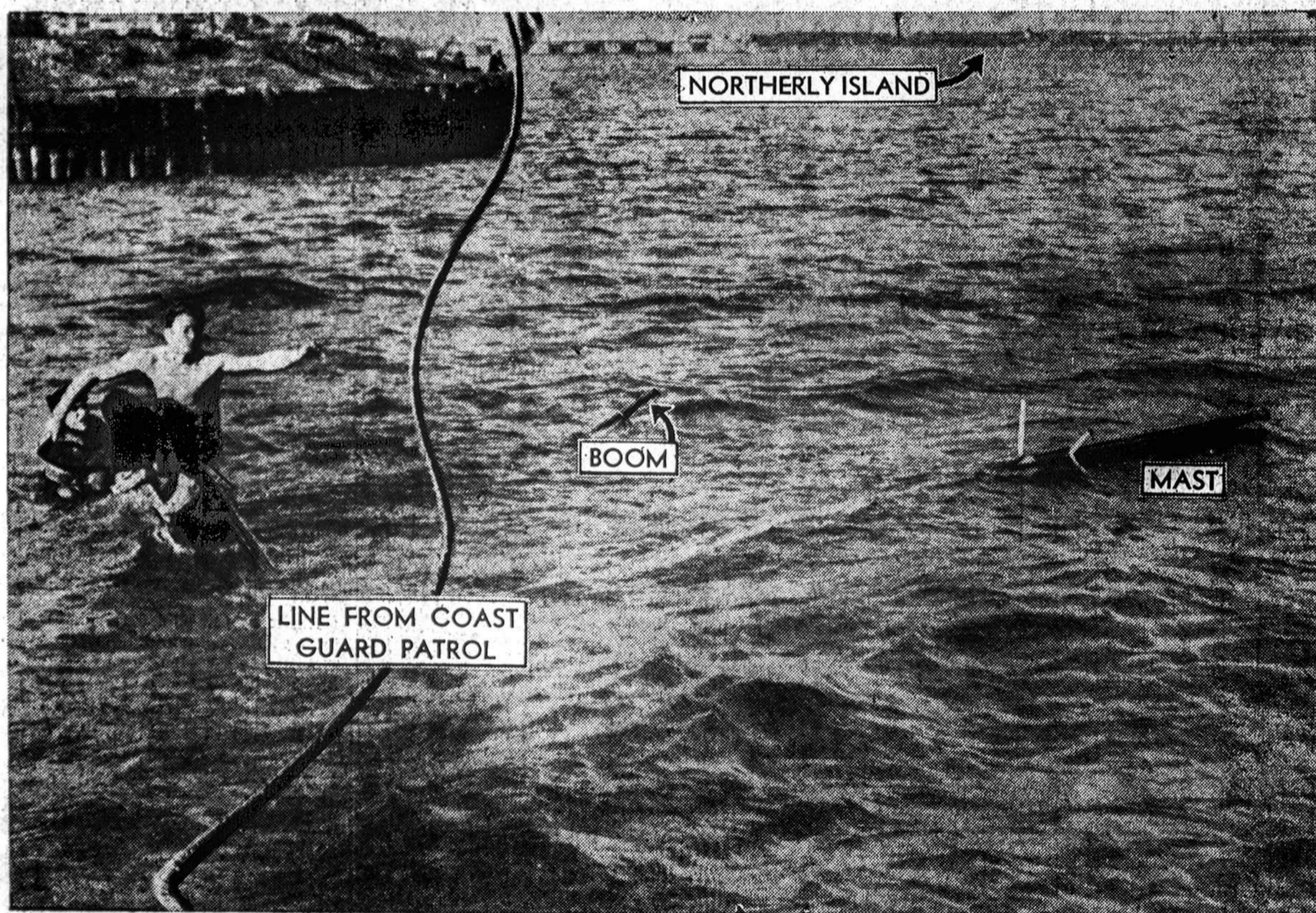

PASAULIO ĮVYKIAI PAVEIKSLUOSE

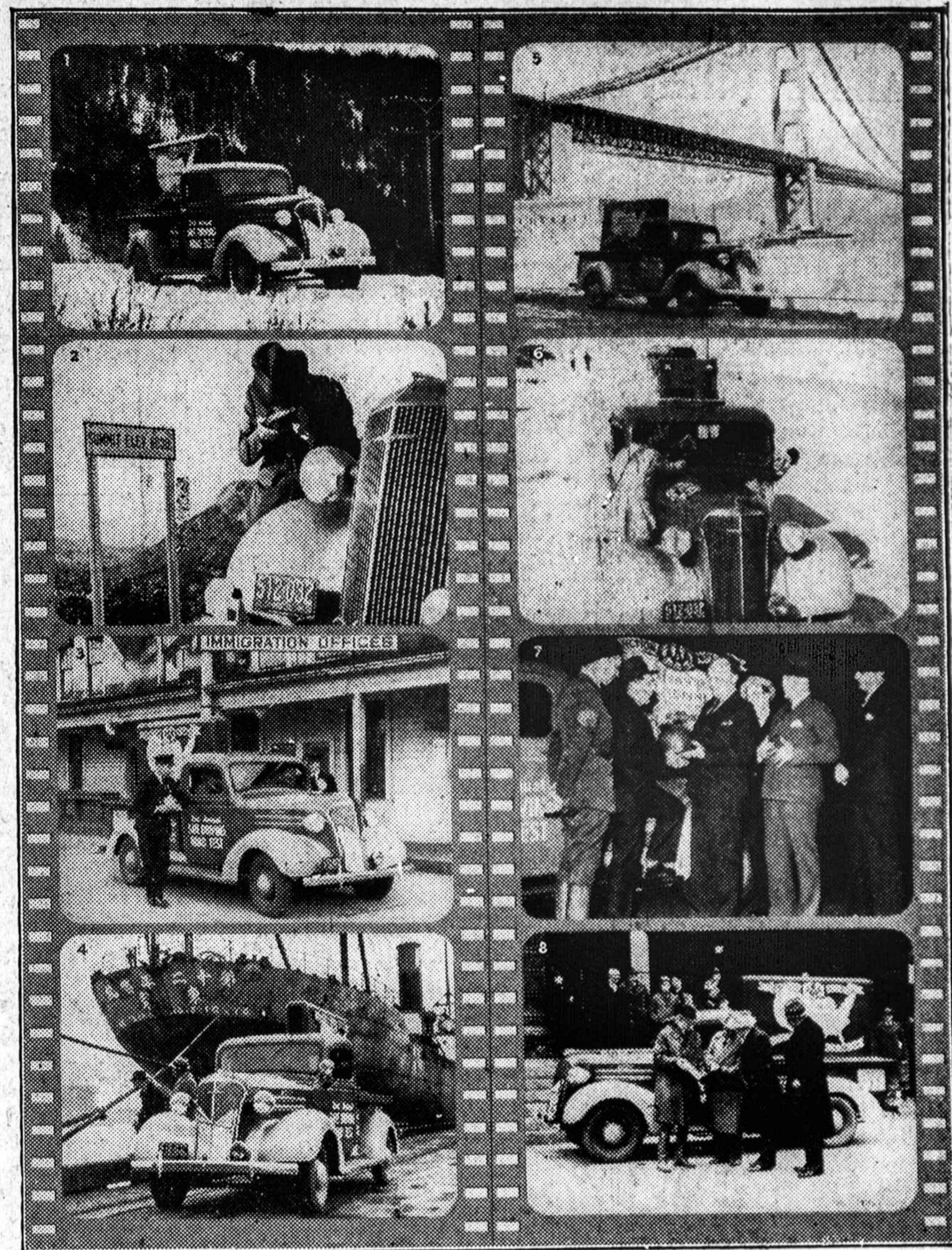
2. SHANGHAI FRONTE. — Po priedanga savo artilerijos baržo, kuris griaua triobėsius ir atidaro kelią kareiviams, Japonijos kareiviai veržiasi į priekį, ruošdamiesi pulti chiniečių pozicijas.

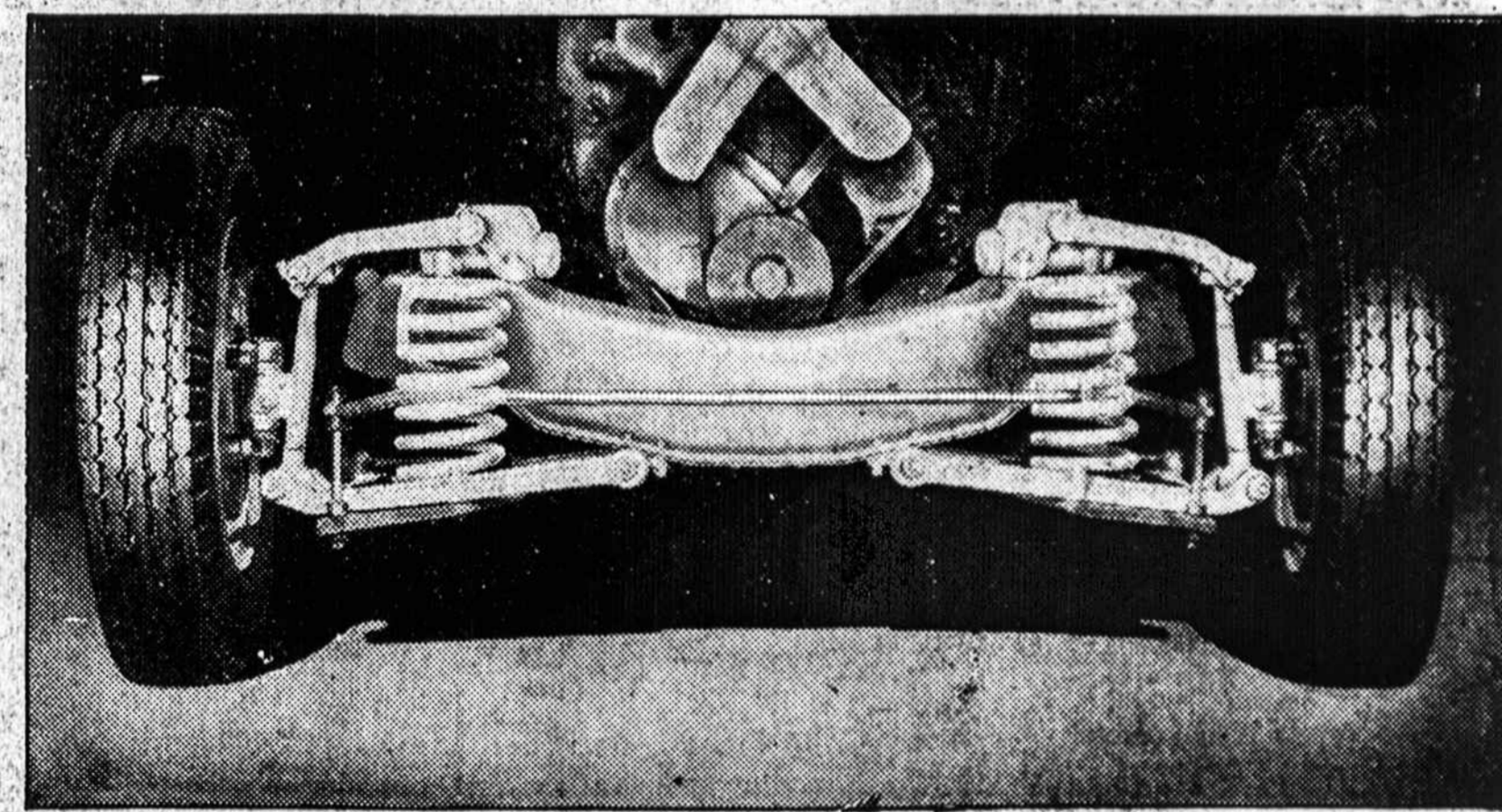
ISGELBEJO. — Nuotrauka imta nuo paežerio sargybos valtys ir parodo išgelbėjimą dviejų jaunuolių, George Wajakiewicz, 23 m. ir Thomas Bingesshein, 23 m. (tūpi ant luotelio), kurių buorinė valtis apvirto ežere prie 18 gatvės. Tečiau jie laikėsi įsikibę į valtį iki sulaukė pagalbos. Bet nuo šallos maudynės jie mažai nukentėjo ir galėjo tuojaus grįžti namo.

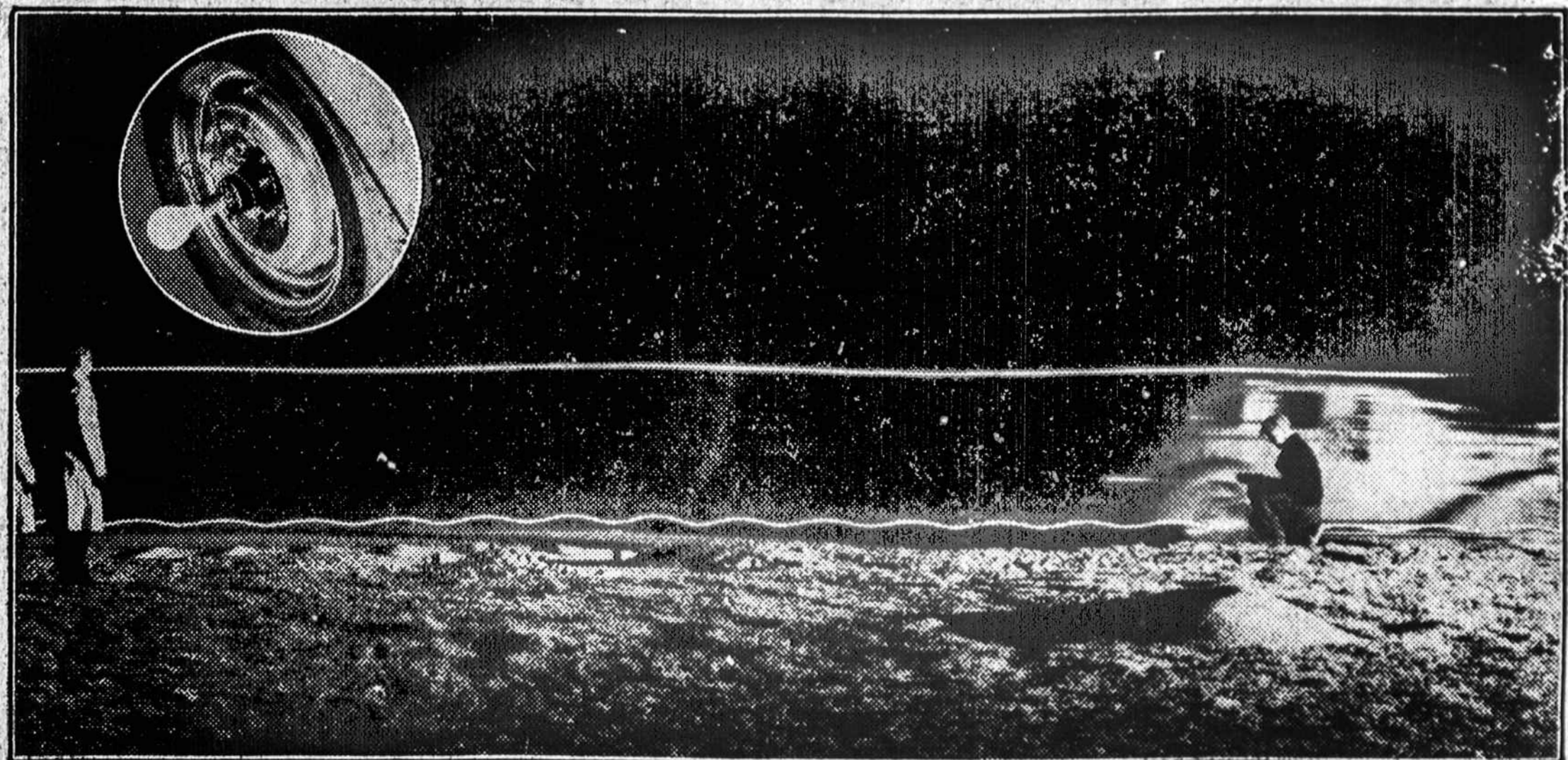
LENGVA OPERUOTI AUTOMATINĘ "TRANSMISSION". — Oldsmobile saugi ir automatinė "transmission", kurią galima gauti už nedidelę mokesčių del 6 ir 8 cilindrių automobilių, yra operuojama pagalbos mažos rankenukės prie vairo. Ji neužima vietos ir tada priekinė sėdynė patogiai gali susėsti trys žmonės. "Kločius" yra naudojamas tik pradėjimui ir sustabdymui automobilio. Naujas vairas, įdedamas su automatinė "transmission", neužstoja instrumentų.

10,000 MYLIŲ TROKU. — Pernai buvo padarytas nepaprastas ekonomijos bandymas, kada pusės tono Chevrolet trokas su 1,000 svarų krovinium buvo pasiųstas apvažiuoti pasieniu aplink visas Jungtines Valstijas. Trokas padarė 10,244 mylias ir jam teko važiuoti visokiausiam ore ir visokiausiais keliais. Pirmoj nuotraukoj matome jį važiuojant per Wisconsin sniegus. 2—pervažiuojant Continental Divide, Rocky kalnuose. 3—Pačiame pasienyje, prie imigracijos raštinės Blaine, Wash. 4—prie laivo Seattle, Wash. 5—San Francisco po tada dar baigiamu Golden Gate milžinišku tiltu. 6—Daytona Beach, Fla., smiltynuose. 7—Bostone ir 8—sugryžus atgal į Detroitą. Trokas visą kelią sunaudojo pusaštuntos kvartos aliejaus ir padarė vidutiniškai 20.74 mylių su galionu gasolino. Bandymą prižiūrėjo AAA. kontestų taryba.

OLDSMOBILE "KNEE ACTION".—Nepaprastai patogų važiavimą ir lengvą vairavimą, taipjau ir didesnę saugumą suteikia pagerintas "knee action" 1938 metų Oldsmobile automobilis.

Fotografinė nuotrauka vaizdžiai parodo kaip sėkmingai veikia Chevrolet "knee action". Įrengtas su dviem lemputėmis automobilis—viena ant automobilio stogo, o kita—fate, važiuoja duobėtu keliu. Bet kaip rodo nuotrauka, nors ratai ir šokinėja, bet dėl "knee action", pats automobilis bėga lygiai, nē kiek nepsijudindamas, tarsi važiuotų labai lygiu keliu.